

PROJEKT

Załącznik

do Uchwały.....2015

Rady Gminy Rojewo

z dnia 2015 r.

**Program opieki nad zwierzętami
bezdolnymi oraz zapobiegania
bezdolności zwierząt
na terenie Gminy Rojewo**

GMINA ROJEWO

POWIAT INOWROCLAWSKI

WOJEWÓDZTWO KUJAWSKO-POMORSKIE

**Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz
zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy
Rojewo w 2015 r.**

1. WPROWADZENIE

„Zwierzę, jako istota żyjąca, zdolna do odczuwania cierpienia, nie jest rzeczą. Człowiek jest mu winien poszanowanie, ochronę i opiekę.”- art. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (tekst jednolity. Dz. U. z 2013 r. poz.856).

Mając na uwadze fakt, że zwierzę nie jest rzeczą, a istotą żyjącą i zdolną do odczuwania bólu oraz cierpienia, człowiek jest mu winien poszanowanie, ochronę oraz opiekę. Do zasadniczych praw zwierząt zalicza się najczęściej prawo do życia i prawo do wolności od cierpienia. Każde zwierzę wymaga traktowania w sposób humanitarny, czyli uwzględniający jego potrzeby i zapewniający mu opiekę i ochronę. Zabronione jest niehumanitarne zabijanie oraz znęcanie się nad zwierzętami, które należy rozumieć jako zadawanie lub świadome dopuszczanie do zadawania bólu lub cierpienia.

Ból i cierpienie zadaje się zwierzęciu również poprzez porzucanie go przez właściciela bądź przez inną osobę, pod której opieką zwierzę pozostaje. Problem porzucania zwierząt, w szczególności psów i kotów, prowadzący do ich bezdomności, z roku na rok przybiera coraz większe rozmiary. Bezdomność zwierząt jest zagadnieniem złożonym, a jego źródła należy doszukiwać się w zachowaniach i postawach ludzkich.

Za problem bezdomności zwierząt odpowiedzialność ponosi człowiek i to on powinien zmienić swoje postawy i postępowanie, aby sytuacja mogła ulec poprawie. Los zwierząt zależy całkowicie od świadomych i odpowiedzialnych działań ludzi, którzy swoim postępowaniem wobec zwierząt dają wyraz poszanowaniu zasad humanitaryzmu i jednocześnie świadectwo własnego człowieczeństwa.

2. PODSTAWA PRAWNA PROGRAMU

3.

- Ustawa z dnia 13 września 1996 r. o **utrzymaniu czystości i porządku w gminach** (Dz. U. z 2013 r. poz.1399, z późn. zm.) określa w art. 3 następujące obowiązkowe zadania gminy:

„Gminy zapewniają czystość i porządek na swoim terenie i tworzą warunki niezbędne do ich utrzymania, a w szczególności: (...)zapobiegają bezdomności zwierząt na zasadach określonych w przepisach o ochronie zwierząt (...)”.

- Ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 roku o **ochronie zwierząt** (Dz. U. z 2013 r. poz. 856)) w art. 11 ust. 1 zakłada, że:

„Zapewnianie opieki bezdomnym zwierzętom oraz ich wyłapywanie należy do zadań własnych gminy”.

W myśl w/w ustawy art. 11a otrzymał brzmienie:

1. Rada gminy wypełniając obowiązek, o którym mowa w art. 11 ust. 1, określa, w drodze uchwały, corocznie do dnia 31 marca, program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt.
2. Program, o którym mowa w ust. 1, obejmuje:
 - 1) zapewnienie bezdomnym zwierzętom miejsca w schronisku dla zwierząt,
 - 2) opiekę nad wolno żyjącymi kotami, w tym ich dokarmianie,
 - 3) odławianie bezdomnych zwierząt,
 - 4) obowiązkową sterylizację albo kastrację zwierząt w schroniskach dla zwierząt,
 - 5) poszukiwanie właścicieli dla bezdomnych zwierząt,
 - 6) usypianie ślepych miotów,
 - 7) wskazanie gospodarstwa rolnego w celu zapewnienia miejsca dla zwierząt gospodarskich,
 - 8) zapewnienie całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt.
3. Program, o którym mowa w ust. 1, może obejmować plan znakowania zwierząt w gminie.
4. Realizacja zadań, o których mowa w ust. 2 pkt 3–6, może zostać powierzona podmiotowi prowadzącemu schronisko dla zwierząt.

5. Program, o którym mowa w ust. 1, zawiera wskazanie wysokości środków finansowych przeznaczonych na jego realizację oraz sposób wydatkowania tych środków. Koszty realizacji programu ponosi gmina.

6. Projekt programu, o którym mowa w ust. 1, przygotowuje wójt (burmistrz, prezydent miasta).

7. Projekt programu, o którym mowa w ust. 1, wójt (burmistrz, prezydent miasta) najpóźniej do dnia 1 lutego przekazuje do zaopiniowania:

1) właściwemu powiatowemu lekarzowi weterynarii,

2) organizacjom społecznym, których statutowym celem działania jest ochrona zwierząt, działającym na obszarze gminy,

3) dzierżawcom lub zarządcom obwodów łowieckich, działających na obszarze gminy.

8. Podmioty, o których mowa w ust. 7, w terminie 21 dni od dnia otrzymania projektu programu, o którym mowa w ust. 1, wydają opinie o projekcie. Niewydanie opinii w tym terminie uznaje się za akceptację przesłanego programu.”

3. PODSTAWOWE POJĘCIA PROGRAMU

Bezdomność zwierząt jest zjawiskiem społecznym, którego głównymi przyczynami są:

- niekontrolowane rozmnażanie,
- porzucanie zwierząt przez właścicieli,
- ucieczki zwierząt,
- łatwość pozyskiwania zwierząt,
- panujące mody na dane rasy zwierząt,
- brak edukacji i wiedzy społeczeństwa w zakresie metod zapobiegania bezdomności, ze szczególnym uwzględnieniem sterylizacji i kastracji.

Elektroniczne znakowanie (czipowanie) zwierząt to jedna z głównych metod zapobiegania bezdomności zwierząt, jednakże bardzo kosztowna.

Sterylizacja i kastracja (pozbawienie możliwości rozmnażania) zwierząt bezdomnych oraz domowych to norma we wszystkich cywilizowanych krajach oraz najskuteczniejsza metoda unikania niekontrolowanej rozrodczości zwierząt.

Ilekróć w Programie jest odniesienie do:

- **Gminy** - należy przez to rozumieć Urząd Gminy Rojewo, jednostkę organizacyjną, przy pomocy, której Wójt Gminy Rojewo wykonuje zadania;

- **Schroniska** – należy przez to rozumieć miejsce przeznaczone do opieki nad zwierzętami domowymi spełniające warunki określone w ustawie z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt i zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (Dz. U. z 2008 r. Nr 213, poz. 1342, z późn. zm.) - Schronisko dla Zwierząt przy ul. Toruńskiej 165 w Inowrocławiu;
- **Policji** - należy przez to rozumieć Komendę Powiatową Policji w Inowrocławiu, ul. Toruńska 15;
- **Zwierząt bezdomnych**- należy przez to rozumieć zwierzęta domowe lub gospodarskie, które uciekły, zabłąkały się lub zostały porzucone przez człowieka, a nie ma możliwości ustalenia ich właściciela lub innej osoby, pod której opieką trwale dotąd pozostawały;
- **Zwierząt domowych**- należy przez to rozumieć zwierzęta tradycyjnie przebywające wraz z człowiekiem w jego domu lub odpowiednim pomieszczeniu, utrzymywane przez człowieka w charakterze jego towarzysza;
- **Zwierząt gospodarskich**- rozumie się przez to zwierzęta gospodarskie w rozumieniu przepisów o organizacji hodowli i rozrodzie zwierząt gospodarskich;
- **Kotów wolno żyjących:** są to zwierzęta z definicji ustawowej dzikie, które bytują w warunkach niezależnych od człowieka głównie w piwnicach budynków mieszkalnych, otoczeniu gospodarstwa, budynków inwentarskich, są elementem ekosystemu wiejskiego, a ich obecność zapobiega rozprzestrzenianiu się gryzoni (myszy i szczurów). Koty te nie są zwierzętami bezdomnymi, dlatego nie należy ich zamykać, ograniczać im przestrzeni, zmuszać do kontaktu z człowiekiem czy innymi osobnikami danego gatunku bez ich woli, lecz stwarzać warunki bytowania w miejscach ich dotychczasowego schronienia w celu kontroli ich populacji.
- **Humanitarnego traktowania zwierząt** - rozumie się przez to traktowanie uwzględniające potrzeby zwierzęcia i zapewniające mu opiekę i ochronę ;
- **Programie**- należy przez to rozumieć Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Rojewo w 2015 roku.

4. CELE ORAZ WYKONAWCY PROGRAMU

Głównym celem Programu jest opieka nad zwierzętami bezdomnymi oraz przeciwdziałanie bezdomności zwierząt na obszarze Gminy. Program jest wyrazem wypełnienia obowiązku prawnego nałożonego na Gminę, a jego cel realizowany jest poprzez podejmowanie odpowiednich działań, przedstawionych w programie.

Program Opieki nad Zwierzętami Bezdomnymi oraz Zapobiegania Bezdomności Zwierząt wprowadzany jest do gminnego porządku prawnego corocznie w formie uchwały.

Program ma zastosowanie do wszystkich zwierząt domowych, w szczególności psów i kotów, w tym kotów wolno żyjących oraz zwierząt gospodarskich.

Większość działań określonych w *Programie* dotyczy psów i kotów, ponieważ skala bezdomności tych zwierząt jest największa w całym kraju.

Koordinatorem Programu jest Wójt Gminy Rojewo, współpracujący ściśle w tym zakresie z:

- 1) Powiatowym Lekarzem Weterynarii w Inowrocławiu;
- 2) Policją;
- 3) Upoważnionym Przedstawicielem Organizacji Społecznej;
- 4) Schroniskiem dla Zwierząt;
- 5) Zakładami Lecznicznymi dla Zwierząt;

Opieka nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobieganie bezdomności zwierząt na terenie Gminy polega w szczególności na:

1. Ograniczaniu populacji bezdomnych zwierząt poprzez sterylizację i kastrację zwierząt przebywających w schronisku;
2. Zapewnienie opieki bezdomnym zwierzętom z terenu gminy Rojewo w schronisku dla zwierząt;
3. Sprawowanie opieki nad kotami wolno żyjącymi, w tym ich dokarmianie;
4. Poszukiwanie nowych właścicieli dla bezdomnych zwierząt;
5. Odławianie bezdomnych zwierząt z terenu Gminy,
6. Zapewnienie całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt;
7. Wyznaczeniu gospodarstwa rolnego, zapewniającego miejsce dla zwierząt gospodarskich.

5. FORMY OPIEKI NAD ZWIERZĘTAMI I SPOSOBY ZAPOBIEGANIA BEZDOMNOŚCI ZWIERZĄT NA TERENIE GMINY

5.1 Odławianie bezdomnych psów i kotów z terenu Gminy, na podstawie umowy zawartej w 2014 r. z Przedsiębiorstwem Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej

Sp. z o.o. w Inowrocławiu na świadczenie usług ochrony przed bezdomnymi zwierzętami na terenie Gminy Rojewo, w zakresie wyłapywania bezdomnych zwierząt i umieszczania ich w Schronisku dla Zwierząt przy ul. Toruńskiej 165 w Inowrocławiu. Schronisko zapewnia odławianie bezdomnych zwierząt, ich transport do schroniska, miejsce w schronisku oraz odpowiednią opiekę w tym weterynaryjną, pożywienie, właściwe warunki bytowania. Psy są odławiane po otrzymaniu zgłoszeń dotyczących sytuacji i miejsca pobytu bezdomnych zwierząt. Błąkające się zwierzę, nie posiadające żadnego oznakowania umożliwiającego identyfikację zwierzęcia (tatuaż, mikroczip, adresówka) jest natychmiast umieszczane w schronisku. Przypadków zgłoszeń odnoszących się do kotów bądź zwierząt gospodarskich Gmina nie zarejestrowała. Problem bezdomności zwierząt na terenie Gminy ogranicza się głównie do psów. Ponadto corocznie przeprowadzana jest przez pracownika Urzędu Gminy w Rojewie kontrola działalności Schroniska dla Zwierząt w zakresie opieki sprawowanej nad zwierzętami. Sprawozdawczość – miesięczne zestawienia zwierząt przyjętych do schroniska wraz z opisem odłowionego zwierzęcia, datą, czasem i miejscem odłowienia

- 5.2** Obligatoryjnym zadaniem Gminy jest również **przeprowadzanie zabiegów sterylizacji i kastracji zwierząt** przyjętych do schroniska i stanowi jedną z najskuteczniejszych metod walki z nad populacją zwierząt bezdomnych. Przeprowadzone zabiegi mają na celu zapewnienie gminie kontroli i ograniczenie liczby nowych zwierząt w schronisku.
- 5.3** **Poszukiwanie nowych właścicieli** oraz prowadzenie przez pracowników Gminy akcji i propagowanie postaw, mających na celu zachęcanie mieszkańców do dokonywania adopcji psów, umieszczanie informacji o adopcji na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy Rojewo oraz na stronie internetowej Gminy. Częściowo zadanie to wypełnia Schronisko, poprzez prowadzenie działań zmierzających do pozyskiwania nowych właścicieli i oddawania do adopcji bezdomnych zwierząt osobom zainteresowanym i zdolnym zapewnić im należyte warunki bytowania.
- 5.4** **Opieka nad kotami bezdomnymi i wolno bytującymi.** Podstawową kwestię stanowi rozróżnienie zwierząt bezdomnych od kotów wolno żyjących. Koty wolno bytujące nie są bezdomne, takie koty od urodzenia nie posiadały właściciela, opiekuna, nie potrzebują jego pomocy, w odróżnieniu od kotów bezdomnych, zagubionych, porzuconych, szukających towarzystwa człowieka, pozwalających na głaskanie. Obserwacja reakcji i zachowania zwierzęcia pozwala na właściwą

kwalifikację napotkanego kota i dobranie właściwej ścieżki postępowania w zastanej sytuacji. Zapobieganie bezdomności kotów opiera się na zapewnieniu opieki zagubionym i porzuconym kotom z terenu Gminy, w szczególności poprzez zapewnienie im miejsca w schronisku oraz poszukiwanie nowych właścicieli. Opieka nad kotami wolno żyjącymi polegałaby głównie na ich dokarmianiu do czasu przekazania do schroniska. Dostarczenie posiłków kotom wolno żyjącym umożliwia ich przetrwanie w przypadku braku możliwości samodzielnego zdobycia pokarmu. Dokarmianie może odbywać się za pośrednictwem pracowników Urzędu Gminy, mieszkańców Gminy, młodzieży szkolnej, karmą zakupioną przez Urząd Gminy w Rojewie. Ponadto zapewnienie kotom bezdomnym i wolno bytującym opieki weterynaryjnej w przypadku napotkania zwierzęcia chorego lub rannego. W takich przypadkach należy zgłosić ten fakt do Urzędu Gminy, Schroniska dla Zwierząt, Powiatowego Lekarza Weterynarii, Policji, Zakładu Leczniczego dla Zwierząt.

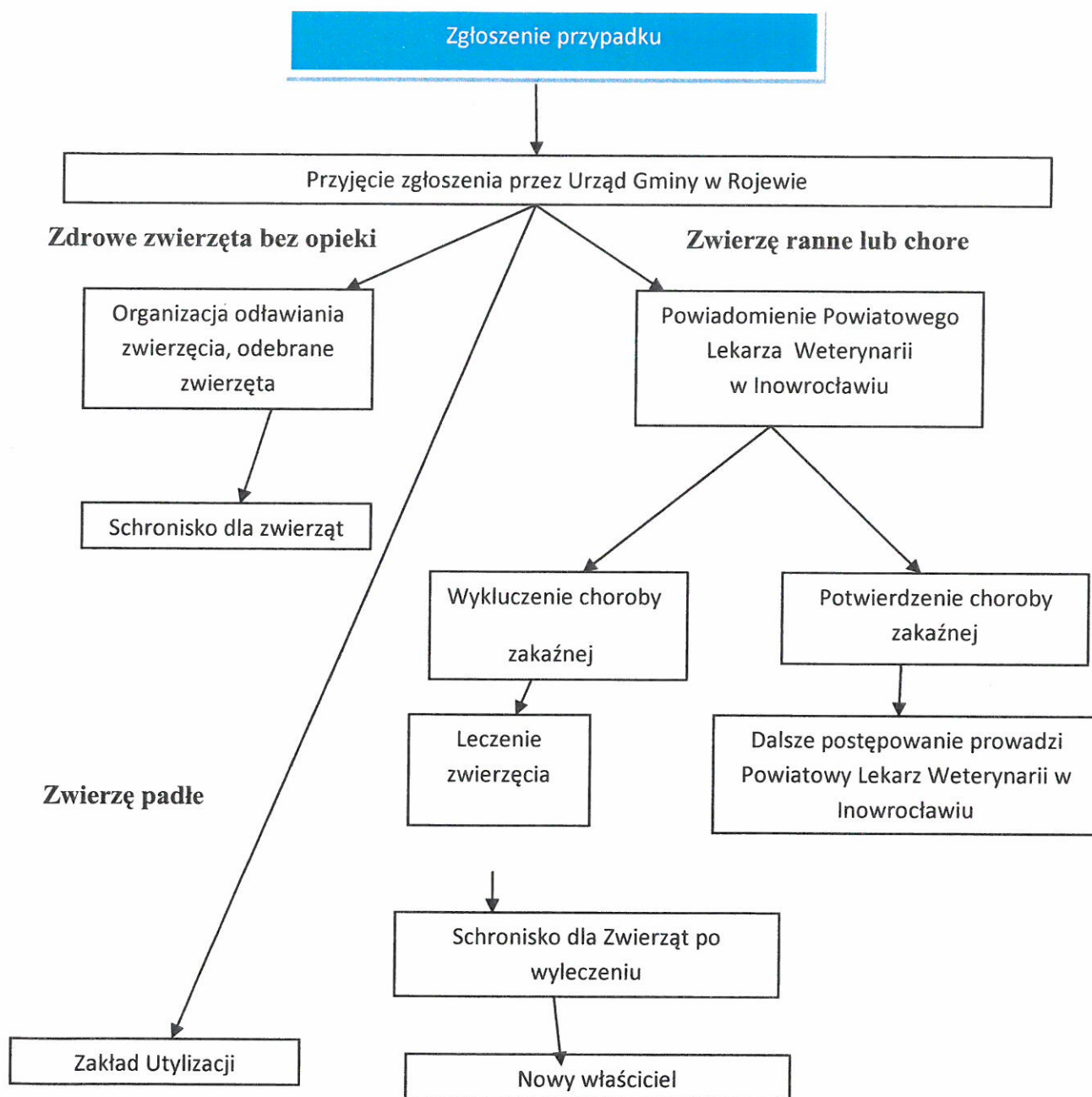
5.5 Zapewnienie całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt bezdomnych, rannych lub chorych. Taką opiekę zapewnia Schronisko dla Zwierząt poprzez zapewnienie dyżuru lekarza weterynarii w określonych godzinach oraz w pozostałym czasie niepełnienia dyżuru przez Schronisko lek. wet. Stanisław Zwoliński na podstawie umowy z dnia 31.12.2014r. Rozpowszechnienie informacji wśród mieszkańców Gminy o zakładzie leczniczym dla zwierząt pełniącym dyżur poprzez Sołtysów - „kurenda”, informacje na tablicy informacyjnej Urzędu Gminy.

Zwłoki zwierząt poddanych eutanazji w sytuacjach konieczności bezzwłocznego uśmiercenia, skrócenia cierpień zwierzęcia, padłych podczas zdarzeń drogowych będą odbierane przez Zakład Utylizacyjny „STRUGA” S.A., Jezuicka Struga 3, 88-111 Rojewo na podstawie umowy zawartej w dniu 02.01.2015 r.

5.6 Usypianie ślepych miotów zwierząt bezdomnych i wolno żyjących.

Po otrzymaniu informacji o ślepych miotach, miejscu ich przebywania od mieszkańca gminy, pracownik Urzędu uda się na miejsce celem obserwacji, zweryfikowania zaistniałej sytuacji - czy rzeczywiście dotyczy ślepego miotu pochodzącego od zwierząt bezdomnych bądź wolno żyjących. Potwierdzenie w/w faktu spowoduje przekazanie miotu do Schroniska, tam lekarz dyżurujący dokona eutanazji zwierząt.

SCHEMAT POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU ZWIERZĘCIA POZOSTAJĄCEGO BEZ OPIEKI (W TYM RANNEGO LUB CHOREGO):

6. FORMY OPIEKI NAD ZWIERZĘTAMI GOSPODARSKIMI

W przypadku zaistnienia okresu bezdomności wśród zwierząt gospodarskich priorytetem jest zapewnienie im miejsca do przebywania i podstawowa opieka na tym etapie oraz aktywne poszukiwanie właściciela. Ważną rolę w w/w sytuacji odgrywa oznakowanie zwierzęcia, które umożliwia właściwą identyfikację zwierzęcia i powiadomienie właściciela. W razie braku możliwości ustalenia właściciela zwierząt, niezwłocznie powiadamiany jest Wójt Gminy Rojewo lub Policja.

Przypadki bezdomności wśród zwierząt gospodarskich są bardzo rzadkie, jednak przewidziano w programie Urzędu Gminy zgodnie z obowiązkiem ustawowym taką możliwość. Wójt Gminy wyznaczył gospodarstwo rolne, które zajmować się będzie przyjmowaniem i opieką nad takimi zwierzętami tj.: Gospodarstwo Rolne, Piotr Sobociński, Płonkówko 32, 88-111 Rojewo na podstawie pisemnej umowy (oświadczenia) z dnia 31.12.2014 roku. Wskazano też podmiot świadczący usługi transportowe żywych zwierząt, zatwierdzony przez organy Inspekcji Weterynaryjnej, tj. SKUP-SPRZEDAŻ Henryk Mnich, Liszkowo 68, gm. Rojewo, na podstawie pisemnej umowy z dnia 31.12.2014 r., przewożący bezdomne zwierzęta gospodarskie do wyznaczonego gospodarstwa rolnego.

6. FINANSOWANIE PROGRAMU

Środki finansowe na realizację zadań wynikających z *Programu* zabezpieczone są w budżecie Gminy Rojewo wg tabeli stanowiącej załącznik do Programu. Istnieje możliwość zwiększenia kwoty przeznaczonej na realizację przedmiotowego programu w trakcie jego realizacji jeśli środki wymienione w załączonej tabeli będą niewystarczające.

Sporządziła : Aniela Kaczmarek-Czekalska

Załącznik do
Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi
oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Rojewo

Zadania realizowane przez jednostki w ramach Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi
oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Rojewo w 2015 roku, z uwzględnieniem środków finansowych

Lp.	jednostka realizująca	środki finansowe (zł)	zadania
1.	Gmina Rojewo	20.000,00 Kwota ujęta w budżecie Gminy Rojewo, Dział 900 Rozdział 90013	<ol style="list-style-type: none"> 1) zapewnienie opieki i miejsca w schronisku ; 2) opieka nad wolno żyjącymi kotami, w tym ich dokarmianie; 3) odławianie bezdomnych zwierząt 4) sterylizacja albo kastracja zwierząt w schronisku ; 5) poszukiwanie nowych właścicieli dla bezdomnych zwierząt; 6) usypianie ślepych miotów; 7) wskazanie gospodarstwa rolnego w celu zapewnienia miejsca dla zwierząt gospodarskich; 8) zapewnienie całonocnej opieki weterynaryjnej w przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt;

Uzasadnienie

Zgodnie z art.11a ustawy o ochronie zwierząt Rada Gminy określa w drodze uchwały, corocznie do dnia 31 marca, program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt.

W związku z powyższym przygotowany został *Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Rojewo w 2015 roku*, który stanowi załącznik do niniejszej uchwały. Obejmuje on swoim zakresem realizację takich zadań jak:

- 1) zapewnienie bezdomnym zwierzętom miejsca w schronisku dla zwierząt;
- 2) opiekę nad wolno żyjącymi kotami, w tym ich dokarmianie w razie konieczności,
- 3) odławianie bezdomnych zwierząt;
- 4) obowiązkową sterylizację albo kastrację zwierząt w schroniskach dla zwierząt;
- 5) poszukiwanie właścicieli dla bezdomnych zwierząt;
- 6) usypianie ślepych miotów;
- 7) wskazanie gospodarstwa rolnego w celu zapewnienia miejsca dla zwierząt gospodarskich;
- 8) zapewnienie całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt.

Projekt programu został zaopiniowany przez powiatowego lekarza weterynarii, organizacje społeczne, których statutowym celem działania jest ochrona zwierząt oraz dzierżawców i zarządców obwodów łowieckich, działających na obszarze Gminy Rojewo.